

תתנ מעם שעכשיו אנו מדליקין נר חנוכה בפנים*) כי הנה עכשיו בעקבות משיחא חוצפא יסג, ורשעים אשר בקרבנו הם יושבין הן הן המתנבירין על חכמת התורה ולומדיה, והנה מדליקין בפנים לבטל כהן וחכמתם (שם):

תתנא מעם שהנשים הייבות בנר חנוכה אעיפ שהיא מצוה שהזמן גרמא, כיון שהיו באותו נס, שנזרו היוונים על כל בתולה שתיבעל להגמון תהילה, והרגתו אשה, בת יוחנן כהן גדול, והביאה את הראש של האויב **) (כלבו):

תתנב מעם שנוהגות הנשים שלא לעשות מלאכה בעוד שהנרות דולקות, כדי להכיר שאסור להשתמש לאורה, ועוד שמא יכבה הנר שמשתמשים לאורו, ועל כן יכשלו להשתמש לאורה. ודוקא נשים החמירין על עצמן יותר, מפני שהתשועה באה על ידי מעשה אשה (מטה משה סי' תקצ"ד). ועיין רש"י שבת דף כ"א, ועיין ר"ן שם, דאפי' תשמיש מצוה אסור, דכיון שעל ידי נס שנעשה במנורה תקנוה, עשאוה כמנורה שאין משתמשים בה כלל, ע"ש. ועי' מ"א סי' תרע"ג סק"ד דכתב וז"ל, ובמאור משמע דאפי' שיש (ו) שמש אצל הנרות, צריך נר על השלחן, שלא יאמרו לצרכו הדליקין (ועי' פ"מ שם):

*) **בספר** ח"א כלל קנ"ד סעיף מ"ז כתב, דלדיון מצוה יותר בחלון מלהניח אצל הפתח, דבחלון יש היכר לבני רשות הרבים. ואם החלון גבוה מקרקע רה"ר למעלה מכי אמה ואין היכר לבני רה"ר, אז טוב יותר להניח בפתח ע"ש. וכ"מ מדברי הב"י סי' תרע"א סעיף ה' שכתב, ואם היה דר בעליה שאין לו פתח פתוח לרשות הרבים, מניחו בחלון הסמוך לרשות הרבים:

) **ובספר ח"א כלל קנ"ד כתב שהאכילתו חבשילי נבינה, כדי שיצמא וישתכר מן היין וישן וירדם, וכן היה, וחתכה ראשו, והביאתו לירושלים. וראו שרי צבאם כי מת מלפם, וינוסו. ולפי שהנם נעשה ע"י חבשילי חלב, לכן גוהגין קצת לאכול חבשיל חלב בחנוכה, זכר לנס שנעשה ע"י חלב (ועי' רמ"א סי' תרע"ע סעיף ב'):

קונטרס אחרון
ונקנור, והיו לנס כמפורסם מחוייבים אנו להודות לאלהינו מרתם, ולא לתוציא הימים הקדושים האלה בשחוק, וקלות ראש, ומשתאות של רשות, ולדרוש אל תמתים גיעול הקרטיון להפסיד ממון ולפרוק עול תורה ומצוות, ולא זכרו אם יש תורה בעולם. אוי להם כי נמלו לנפשם רעה, כי תחת אשר הצילנו ועשה לנו נסים ונפלאות, לאבד הימים האלו בשאט נפש בדבר שמכעיסים בו יתי, והרי זה דומה לאיש שהמלך הטיב עמו, וכו' בפרק זה מכעיסו. ואם הראשונים היו עושים סעודות, היו מעטרים אותם בשירות ותשבחות, כי כל שלחנות מלאו יראת ה' ושמחת הנסים והנפלאות, ובפיהם ירצו זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו:

ובשם הרב הצדיק הקדוש מוהר"ר נחום משטופענעשט זצוק"ל, שבימי חנוכה בא פעם אחת פתאום אל בית מדרשו, והנה איזה אנשים יושבים ומשחקים במשחק הדאהם. וכאשר ראו כי רבם נצב עליהם, נתבהלו מאד. ופתח הוא את דברות קדשו וענה ואמר הידעתם את כללי משחק הדאהם, ושתקו. אמר להם אני אניד לכם את הכללים מהדאהם, מען גיט איינס כדי מען זאל האפין צוויי, קיין צוויי גענג מיט איין מאהל, טאהר מען גיט גיין. און מען גייט נאר למעלה, גיט למטה. און אז מען קומט שוין ארויף, גייט מען שוין וויא מען וויל:

תתנב (ו) שמש אצל הנרות. בספר קב הישר פרק צ"ו כתב וז"ל, ומנהגן של ישראל תורה היא, שהמנהג ליתן את השמש שמדליק למעלה מהנרות של חנוכה. ובמהר"ל נתן רמו לדבר, שרפים עומדים ממעל ל"ו, כי מספר הנרות של חנוכה הן ל"ו. וא"כ לפי זה יש קדושה גדולה ג"כ בנרות של השמשים אשר הן יותר קצת גדולים מן הנר של חנוכה, שהנר השמש הוא דוגמת הכהן שהיה מדליק הנרות בבית המקדש, ודוגמתו שרפי מעלה, ע"כ אין לעשות לאורן עסקי חול. וכל מי שמדקדק במצוה זו ואינו מניח לזוז את השמש ממקומו,